

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 октомври 2024 година

Соопштение за печатот

Монетарни движења во Република Северна Македонија: септември 2024 година

- **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})**, во септември 2024 година забележа месечен пад од 1,2%, во поголем дел како резултат на намалените краткорочни депозити и депозитни пари, при помал придонес во падот и на готовите пари во оптек, а во услови на раст на долгорочните депозити до две години. На годишна основа, паричната маса е зголемена за 6,7% поради растот на депозитните пари, долгорочните депозити до две години и готовите пари во оптек, додека краткорочните депозити бележат намалување.
- **Вкупните депозити³**, во септември се намалени за 0,4% на месечна основа, во целост како резултат на падот на депозитите на корпоративниот сектор, додека депозитите на домаќинствата остварија раст. Годишниот раст на вкупните депозити изнесува 8,8%, што се должи на зголемените депозити на двата сектора, со поизразен придонес на секторот „домаќинства“.

Табела 1. Парична маса и вкупни депозити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)					годишна промена (во %)					месечна промена (во %)				
	12.2023	3.2024	6.2024	8.2024	9.2024	12.2023	3.2024	6.2024	8.2024	9.2024	12.2023	3.2024	6.2024	8.2024	9.2024
Парична маса М4	595,151	591,336	607,881	621,179	616,771	8.7	9.5	7.6	9.2	8.6	4.3	-0.7	0.5	1.5	-0.7
Парична маса МЗ	529,264	521,804	535,985	546,336	540,047	5.9	6.6	5.4	7.4	6.7	4.5	-0.9	0.4	1.5	-1.2
од кои:															
Готови пари во оптек	50,002	49,336	51,377	53,049	52,062	5.3	8.6	7.6	11.5	9.9	7.5	1.5	2.2	0.6	-1.9
Депозитни пари	211,402	202,074	211,126	214,718	212,711	12.4	11.4	8.8	11.8	11.3	10.0	-1.9	0.3	1.4	-0.9
Краткорочни депозити	215,860	215,551	215,501	218,046	212,930	0.6	1.0	0.1	-0.3	-2.0	-0.5	-1.1	0.2	1.2	-2.3
Долгорочни депозити до 2 год	51,999	54,842	57,981	60,523	62,345	4.5	10.8	12.7	20.1	23.9	2.1	1.4	0.0	3.6	3.0
Вкупни депозити	534,241	531,140	544,683	557,764	555,602	8.7	9.3	7.2	9.1	8.8	4.0	-0.9	0.4	1.9	-0.4
од кои:															
Корпоративен сектор	161,432	150,674	153,830	158,878	158,056	13.2	12.2	4.7	3.8	4.7	6.6	-2.4	1.0	3.1	-0.5
Во денари	109,266	100,009	103,684	106,847	107,476	15.8	12.5	5.6	5.7	7.9	8.5	-3.6	1.7	3.7	0.6
Во странска валута	52,166	50,664	50,146	52,032	50,580	8.2	11.4	2.8	0.1	-1.5	2.7	0.1	-0.4	1.7	-2.8
Домаќинства	348,745	354,741	364,432	371,675	372,219	7.9	8.7	8.9	12.0	11.2	3.5	0.1	0.0	1.2	0.1
Во денари	173,543	177,631	184,627	190,570	190,026	11.8	13.7	13.1	19.9	18.0	6.4	0.6	-0.6	1.9	-0.3
Во странска валута	175,201	177,109	179,805	181,106	182,194	4.4	4.0	4.8	4.8	4.9	0.7	-0.3	0.5	0.6	0.6

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и натаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4, коишто им припаѓаат на корпоративниот сектор, домаќинствата, останатите финансиски институции, непрофитните институции коишто им служат на домаќинствата и локалната самоуправа.

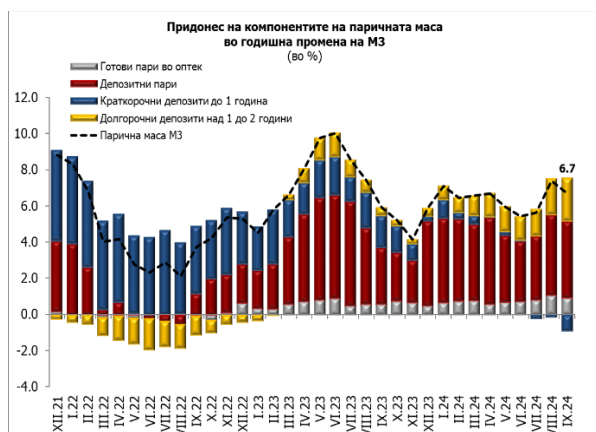
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните кредити**, во септември бележат месечен раст од 0,4%, којшто во целост се должи на зголеменото кредитирање на секторот „домаќинства“. На годишна основа, вкупните кредити се зголемени за 7,5% под влијание на растот на кредитирањето на двата сектора, со малку поизразен придонес на секторот „домаќинства“.

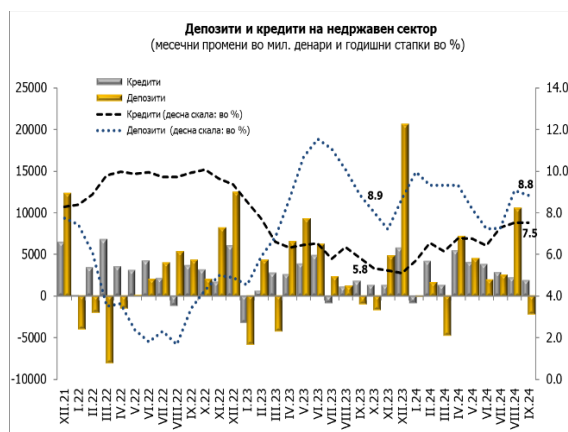
Табела 2. Вкупни кредити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)					годишна промена (во %)					месечна промена (во %)				
	12.2023	3.2024	6.2024	8.2024	9.2024	12.2023	3.2024	6.2024	8.2024	9.2024	12.2023	3.2024	6.2024	8.2024	9.2024
Вкупни кредити	444,721	449,251	462,435	467,411	469,266	5.1	6.1	6.4	7.5	7.5	1.3	0.3	0.8	0.5	0.4
<i>од кои:</i>															
Корпоративен сектор	212,768	214,268	221,765	224,112	223,900	3.3	5.4	5.8	8.1	7.5	2.2	0.0	0.6	0.5	-0.1
Во денари	131,089	134,280	144,110	148,442	149,795	7.1	11.9	16.2	19.8	19.7	2.7	1.0	2.6	1.7	0.9
Во странска валута	81,679	79,988	77,656	75,670	74,104	-2.3	-3.9	-9.3	-9.3	-10.9	1.4	-1.7	-2.8	-1.6	-2.1
Домаќинства	229,404	232,313	238,057	240,911	242,919	6.7	6.8	7.1	7.2	7.7	0.5	0.5	1.0	0.4	0.8
Во денари	125,223	126,809	130,453	132,110	133,210	5.1	5.8	7.2	7.0	7.6	0.0	0.3	1.2	0.3	0.8
Во странска валута	104,180	105,504	107,603	108,802	109,709	8.8	8.1	7.0	7.4	7.8	1.2	0.6	0.7	0.6	0.8

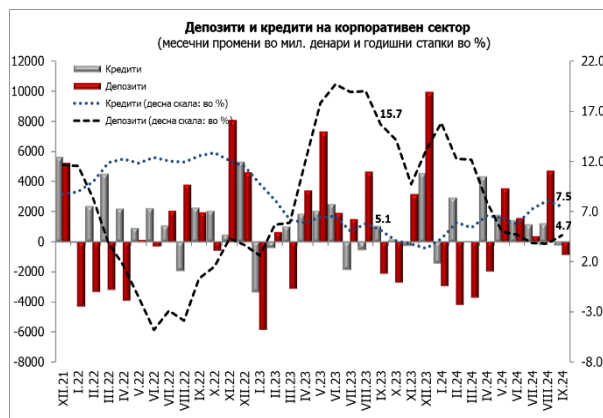
Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁴

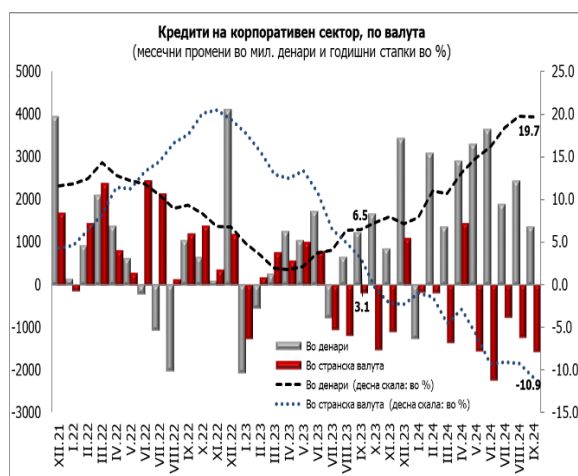
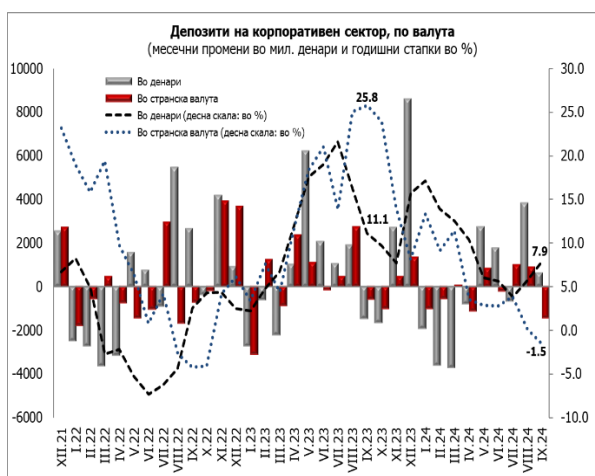
Извор: НБРСМ.

⁴ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

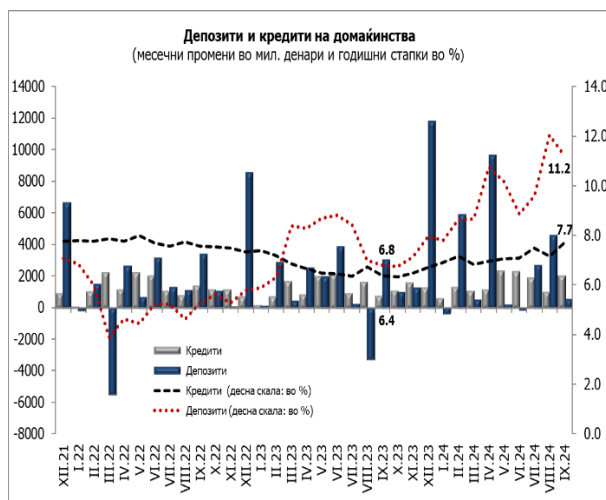
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во септември, вкупните **депозити на корпоративниот сектор** забележаа месечен пад од 0,5%. Надолната промена пред сè е резултат на пониските краткорочни депозити во странска валута и во денари, во услови на раст на депозитните пари и долгорочните депозити. На годишна основа е забележан раст од 4,7%, во поголем дел поради зголемените депозитни пари, при раст и на долгорочните депозити во странска валута и во денари и краткорочните депозити во денари, додека краткорочните депозити во странска валута бележат намалување.
- Кредитите на корпоративниот сектор⁵**, во септември остварија минимално месечно намалување од 0,1% што во целост е резултат на падот на кредитирањето во странска валута, при раст на кредитите во денари. Споредено на годишна основа, кредитите на корпоративниот сектор бележат раст од 7,5%, којшто произлегува од зголеменото кредитирање во денари, при пад на кредитите во странска валута.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁶

Извор: НБРСМ.

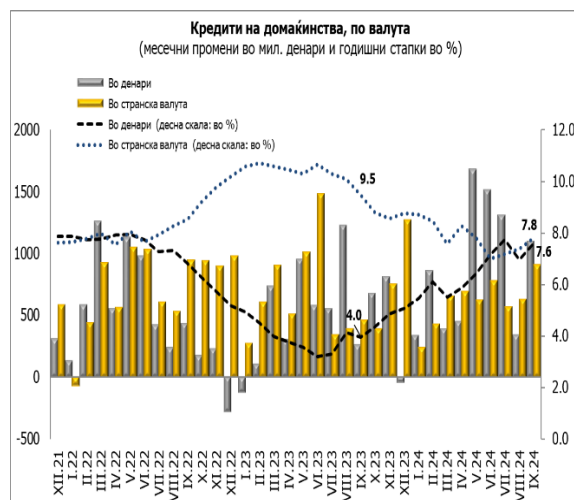
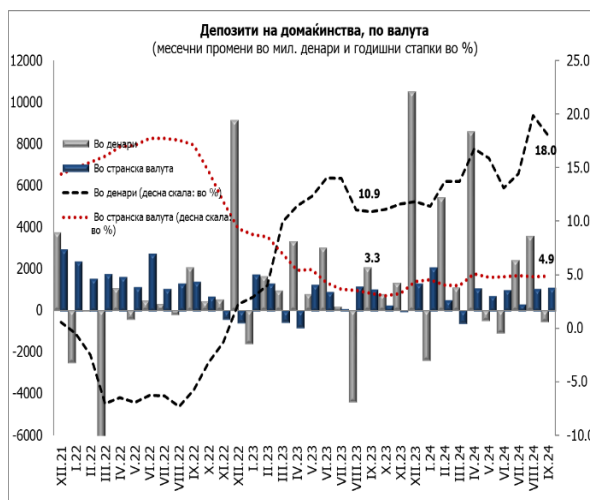
⁵ Почнувајќи од јуни 2018 година, а во согласност со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

⁶ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и на самостојните вршители на дејност.

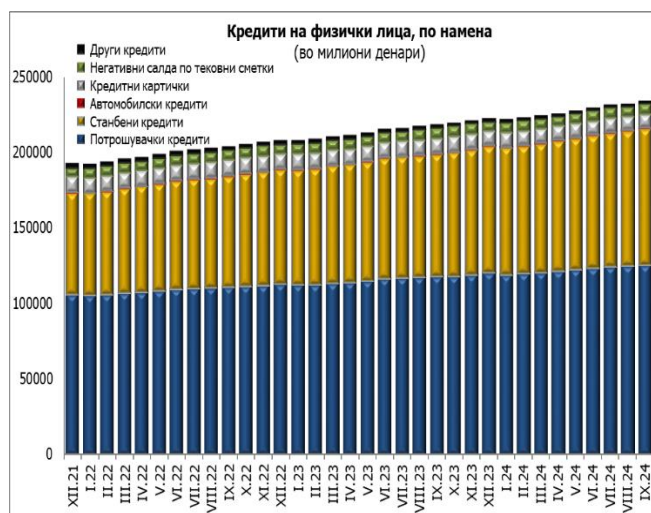

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во септември, **вкупните депозити на домаќинствата** се зголемени за 0,1% на месечна основа, целосно под влијание на растот на долгорочните депозити во денари и странска валута, во услови кога депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута и во денари бележат пад. Годишниот раст изнесува 11,2% и произлегува од зголемувањето на депозитните пари и долгорочните депозити во денари и странска валута, при пад на краткорочните депозити.
- Кредитите на домаќинствата**, во септември, се повисоки за 0,8% и 7,7% на месечна и годишна основа, соодветно. Растот по двете основи е резултат на зголемените кредити во денари и во странска валута, со поголем придонес на кредитите во денари.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена⁷

	состојба (во милиони денари)					годишна промена (во %)					месечна промена (во %)				
	12.2023	3.2024	6.2024	8.2024	9.2024	12.2023	3.2024	6.2024	8.2024	9.2024	12.2023	3.2024	6.2024	8.2024	9.2024
Потрошувачки кредити	119,868	119,858	122,857	124,427	125,233	6.5	5.8	5.8	6.4	6.7	1.1	0.4	0.8	0.3	0.6
Станбени кредити	83,891	85,555	87,920	89,278	90,191	10.5	10.4	10.2	10.8	11.0	1.4	1.0	0.9	0.8	1.0
Автомобилски кредити	399	399	419	432	430	11.4	13.1	14.6	12.5	13.5	2.7	1.8	2.1	3.3	-0.6
Кредитни картички	9,835	9,459	9,332	9,258	9,184	-4.7	-6.8	-8.0	-8.9	-9.0	-1.9	-0.8	-0.3	-0.6	-0.8
Негативни салда по тековни сметки	6,000	6,820	6,846	6,555	6,857	0.6	6.1	7.9	-7.3	-1.9	-13.8	2.3	5.7	-3.3	4.6
Други кредити	1,782	1,658	1,579	1,552	1,563	-19.3	-21.2	-18.8	-19.5	-17.5	-2.5	-1.7	-2.0	-1.7	0.7

Извор: НБРСМ.

- Анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, во септември, кај најзастапените категории – **потрошувачките и станбените кредити** е забележан месечен раст од 0,6% и 1,0%, соодветно, при годишно зголемување од 6,7% и 11,0%, соодветно. Овој месец, **автомобилските кредити** се намалени за 0,6% на месечно ниво, додека на годишно ниво се зголемени за 13,5%. Кредитите одобрени на **кредитни картички**, во септември забележаа месечен и годишен пад од 0,8% и 9,0%, соодветно. Во септември, **негативните салда на тековните сметки** и кредитите одобрени врз **други основи** остварија месечно зголемување од 4,6% и 0,7%, соодветно, додека на годишна основа забележаа намалување од 1,9% и 17,5%, соодветно.

***

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

⁷ Во октомври 2024 година, направена е ревизија на податоците за потрошувачки и автомобилски кредити, за период мај 2024 година - август 2024 година, согласно ново добиените податоци од известувачите.

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 ноември 2024 година (референтен пресек заклучно со октомври 2024).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02/3215-235 лок. 108/110.